

TĖVIŠKĖS ALDAI

Nr. 32 (677), Melbourne, 1969 m. rugpiūčio 19 d.

XIV METAI

POLITINĖ APZVALGA

Rašo S. MILIUS

DVI KATEGORIJS

Visi žmonės yra mažiausiai dviejų kategorijų — vieni, kurie jaučiasi, kad visi jiems privalo tarnauti, o kiti — kurie tar nauja. Žinoma, ponu visada geriau būti. Todėl patarnautojų skaičius vis mažėja, o ponų — auga. Pereiti iš vienos kategorijos į kitą jokių privilegijų nereikia. Šiais moderniais laikais užtenka tik vieno noro. Tareit tik: "O kas man, neskaitysiu laikraščio ir neremsiu tų ubagų". Jau ir esi ponas ir nieks nieko negali padaryti. Savijauta gera. Jautiesi, kad nuo tavęs priklauso visas veiktis, visa politika, ne tik lietuviška, bet ir amerikoniška. Ir Vietnamo karą pakedeni su pilnu pasitikėjimu, amerikiečius išvadinamas kvailiukais. Žodžiu, ponu jautiesi su visais privalumais, tarsi lordas aukštuosiuose rūmuose, nuo kurio išmintis priklauso valstybės likimas.

Kita kategorija žmonių, kurie velni dirba, už tai yra tų "ponų" kritikuojami, pašiepiami, o kartais ir skaudžiai užgaudinėjami. Tai mūsų veikėjai ir jų talkininkai. Jų duona sunki. Tai tikri ponų tarnai. Klausimas, kadėl jie taip dirba? Ar ir jie negalėtų tik vienu mostu pasidaryti ponais? Žinoma, galėtų. Ne vienas pavargęs ir pasitraukia į kampa, bet jį ponas kažkaip netaikniai. Kas būtų, jei visi ponais taptų? Kur tuomet berasi tarnai? O be tarnų ponai nebūtu nenusivalę. Ką kalbėti tuomet apie kokią laikraštį, knygą, teatrą, koncertą, šventę. Be tarnų jų nieko šito nebūtu. Gyvenimas pasidarytu kaip laukinių. Jau tuomet nė ponams nebepatiktų gyventi.

Šių dviejų kategorijų kraštutinis išryškėjimas ir duoda atsakymą, kuri jų eina teisingu keliu. Aukštai keliamą galva patį žmogų suniekina. Ir pirmieji angelai nusidėjo puikybė. Ši ypatybė ir žmones veda į pražūtį. Toks pasakymas, "o kas man, neskaitysiu laikraščio", yra tik tuščios puikybės išraiška. Ar bus kuris nors kultūringesnis, jei laikraščio neskaitys? Čia ir poniškoji nuotauka vargiai suras atsakymą. Todėl šitokia poniška nuotauka yra perdėtai tuščia, ir gyvenimą ji ne palengvina, bet griaua. Per šią puikybę žmogus pats save nubaudžia. Nei jis niekam ką nors duoda, nei pats naudojasi. Žmogus lieka muilo burbulu, kuris staiga susprogdina ir dingsta visos jo puikios spalvos. Taip dingsta ir žmogaus poniškumas.

Šį katalikiškos spaudos mėnesį pravartu kiekvienam apsidairyti, kad nežūtume savo išdidume. Žmogiška yra skaityti ir šviestis, kurti kultūrą ir atiduoti savo duoklę Dievui ir tėvynei.

● Sovietų Sąjunga nėra patenkinta Rumunijos pasirinktu keliu. ● Pietų Vietnamo karo veiksmai plečiasi. ● Nixono laimėjimas Senate dėl antiraketinės apsaugos. ● Kilo tarp Švedijos ir JAV ne draugiškumas. ● Paskelbtas Australijos biudžetas.

Kaltinama Rumunija

Kada Rumunijoje tebebuvo gyvi JAV prezidento Nixono vizito išpučiai, Bukareste, Respublikos pilys, pradėtas 10-tasis Rumunijos kompartijos kongresas. Jį atidarė prezidentas Ceausescu, susilaukęs audringų pojimų ir draugiškų šūkavimų. Jo kalba truko 5 valandas ir joje jis gynė Rumunijos nuosavą kelią į komunizmą. Jis pareiškė ištikimumą socializmui, pabrėždamas tą ištikimumą ir užsienio politikos srityje. Bet komunistinis pasaulis, anot jo, nesudaro bloko, bet yra tarptautinė visos nepriklausomų kraštų eilės sąjanga. Ties kraštai turi padėti vieni kitam imperialistinio puolimo atveju. Jis užtikrino bendradarbiavimą su Varšuvos paktu ir pareiškė išpildymą imperialistinei atakai įvykus. Jis pareiškė savo kraštui norą taikingai koegzistencijai ir bendradarbiavimui su visais kitais kraštais. Proletariniamse nacionalizme kraštai turi lygią teisę, o kiti kraštai negali kištis į jų vidaus reikalus.

Sovietų Sąjunga pasivertė į šį kongresą delegaciją, kuri nėra pirmą kartą. Jos narys Katushev pasisūlė kalbėti popiet, tuo tarpu

Keis taktiką?

Jeigu iki šiol Pietų Vietnamo nepavyko išvalyti nuo komunistinių dalinių dėl komunistams parankių džiunglinio karo sunkumų, tai ir komunistams nepavyksta padaryti pažangos ir pasiekti laimėjimų. Šiaurės Vietnamo gynybos ministris gen. Giapas nėra patenkintas esama būkle ir planuoja, kad reikia keisti taktiką ir kariavimą daugiau nukreipti į partizaninį būdą, todėl jis reikalauja, kad raudonoji milicija ir partizanai būtų sustiprinti. Norima pereiti prie mažesnių karo vienetų operavimo, kad išvengtų "desperatiškų" (kaip patys prisipažįsta) nuostolių, kuriuos patyrė. Kurį laiką infiltravimai iš Šiaurės nepadengė nuostolių. Sąjungininkai Pietų Vietname naudoja "Phoenix" programos taktiką, lipant ant kulnų raudoniesiems jų pastangose terorizuoti civilius žmones, panaudojant pasikėsinimo ar kankinimo būdus. Pagaliau Hanoi išleido į laisvę 3 amerikiečius — karo belaisvius, kurie daug nepasakoja, bet sako, kad su jais buvo elgiamasi tinkamai, neblogai. Jiems Šiaurės Vietnamo premjeras Dong pasakė, kad Vietnamo liaudies ruošiasi 1970 m. pradėti (Pietų Vietnamo) labiausiai žiaurią kovą.

netikėtai jis pakilo kalbėti prieš pietiniame posėdy ir puolė (su prasti, Rumunijos) nepriklausomą veikimą užsienio reikaluose. Jis kalbėjo apie "išdaviškų tiltų statytojus" ir apie priekšus, kurie bando varyti kylį tarp socialistinių kraštų. Taip pat jis kaltino, kad bandoma išskverbti ir krašto ekonomiją ir atvirai remti kontrarevoliucines grupes.

Paašškėjo, kad Maskva liko gerokai suerzinta prezidento Nixono apsilankymu. Katushevo priminimui dėl kėsinimosi į krašto ekonomiją greičiausiai pagrindą sudarė tai, kad 1948 m. Rumunijos prekyba 86 nuoš vyko su komunistiniais kraštais, o 1967 m. krito iki 51 nuošimčio. Dabar Ceausescu norėtų dar platesnių prekybos santykių su Vakarais, kad nepriklausyti Sovietų aprūpinimų Rumunijos pramonei.

Ceausescu apgailestavo, kad Maskvos kongreso vertė nukentėjo dėl to, kad ten buvo leisti puolimai prieš kitas partijas, ypačiai prieš Kiniją, su kuria Rumunija palaiko draugiškus santykius.

Prezidentas Nixonas pareiškė, kad jis nenorėtų leisti Sovietams trukdyti pastangas, kurių tikslas pagerinti santykius su Rytų Europa. Atrodo, kad pagal Brežnevo doktriną norima Vakarams Rytų Europoje parodyti "uždraudimo, iškabą". Maskva laiko, kad Nixono vizitas sudaro kėsinimą į Sov. Rusijos socialistinius reikalus.

AUSTRALIJOJE

— 75 asmenys Australijoje per metus pajamų turi daugiau, negu 100000 dol. Jie bendrai turėjo pajamų per 12,7 mil. dol., bet jiems taksos atskaityta 7 mil. dol.

— Australijoje praeitais metais išgerto alaus kiekis išėjo vienam asmeniui vidutiniškai 25,7 gal., o metus prieš tai 24,9 gal. Vyno ir spiritinių gėrimų suvartojimas irgi pašoko.

— JAV Woomeroje numato pastatyti naują satelitinio ir karinio susisiekimo bazę. 2000 žmonių nuomonė buvo atsiaklausta Gallup poll pagalba. 74 nuoš pasisakė už, 16 nuoš. nesutinka, apie 10 nuoš. neturi savo nuomonės.

— Australijos senatorius Branson reikalauja didesnių mokesčių stipresnių ir greitesnių motorų automobiliams. Pagrindą tam sudarė didelė nelaimė Warrenė — NSW, kada apie 100 mylių greičiu važiuodami žuvo 7 jaunuoliai. Gal būt NSW administracija nepirks automašinų iš tų fabriku, kurie gamina tokias pajėgias mašinas.

"Karštos" atostogos

Prezidentas Nixonas nuyko atostogauti į 340000 dol. vertės vilą prie Kalifornijos pakrantės (San Clemente), bet atostogos nebus ramios, nes turės priėjimą prie 900 specialių telefonų ir kartu su savimi pasiėmė "karštą liniją", reikalui esant, susisiekti su Maskva. Pakrantė gerai saugoma policijos ir ne visi gali ten maudytis ar plaukioti laiveliais.

Nixonas labai nežymia balsų dauguma (51 - 49) laimėjo Senate kelį projektui pastatyti krašte 20000 mil. dol. vertės antibalistinių raketų apsauginę sistemą. Tai nėra galutinis jo laimėjimas, nes to projekto priešininkai dar gali daryti kliūčių ateity reikiamoms lėšoms gauti. Nixonas nori tą Anti ballistic Missile (AMB) sistemą išdėlioti per 12 vietų ir apsaugoti nuo raketinių užpuolimų JAV raketas, paruoštas paleisti į priešą. Miestų ta sistema nesaugos, nes tikro apsisaugojimo nuo raketų technškai negali turėti nė vienas kraštas.

Kada Sovietų Sąjunga yra veikli dėl puolimo raketų tobulinimo ir dėl savo krašto apsaugos nuo raketinių puolimų, JAV negali būti nerūpestinga. Nixono gaudas ABM leidimas be abejo sukels tarp JAV ir Sovietų naujas toje srityje ginklavimosi lenktynes, kurios pareikalaus iš kiekvieno krašto ūkio milžiniškų išlaidų. Bet kol JAV

Prieš vandens tiekimą

Izraelio artilerija ir bombonesiai per puolimus apnaikino vandens iš Nilo upės tiekimo įrengimus Suezio kanalo srityje ir vanduo į Port Saidą ir kitas vietas turi būti privežamas. Jordanas prisipažino, kad Izraelio lėktuvai apnaikino Rytų Ghor irigacijos kanalą Šiaurės Jordane. Izraelis praėšė, kad už teroristinių veiksmų bausmę jis bombardavo Jordane kanalo sistemą ir Jordanų armijų įrengimus prie Jordano upės. Izraelio bombonesiai puolė ir teroristų stovyklą Lebanone, tačiau lakūnams buvo duotas įsakymas neliesti kitų objektų.

Izraelio premjerė Meir sako, kad JAV pastangos surasti Vidur. Rytų konflikto patvarkymą kontakte su Sovietų Rusija sudaro tikslius pratimus. Ji nori rugsėjo mėn. pabaigoje vykti į JAV pasimatyti su Nixonu. Ji sako, kad Amerika nėra Izraeliui tas, kas yra Sovietai Egiptui. Anot jos, Sovietai yra Egipto draugai ir kartu advokatas ir jie nedaro nusileidimo prieš savo kliento norus. Sovietai nesutiks su niekuo be Nasserio sutikimo.

Čekų Juodoji Knyga

Sovietų Sąjunga daro milžinišką spaudimą į Čekoslovakiją, kad dar labiau užčiauptų laisvės siekiančių tos valstybės politinių vadų burnas ir įvestų į vadovaujančius postus kuo daugiau Maskvos imperializmui tarnaujančių pardsdavėlių, pataikūnų, karjeristų, kurių skaičius nors ir labai mažas Čekoslovakijoje, bet tokių šluizų visur gali atsirasti.

Čekai, saugodami savo žmonių kraują, stengiasi išvystyti labai didelį atsparumą prieš Maskvos agresiją ir imperialistinius siekius. Šioje srityje labai įdomus leidinys yra Čekoslovakijos Mokslo Akademijos Istorijos instituto sudarytas dokumentinis rinkinys, išleistas mažu egzempliorių skaičiumi pačioje Čekoslovakijoje, o dabar išverstas į anglų kalbą ir gar-

sios Praegerio leidyklos New York'e išleistas JAV-se. Čekoslovakijoje tas leidinys buvo pavadintas "Septynios dienos Prahoje" (1968 m. rugpiūčio 21 - 27 d.), kada Maskvos blokas įvykdė Čekoslovakijos okupaciją.

Knygoje išryškina, kokį melą, prievartą Maskva naudoja net ir prieš savo sąjungininkus, komunistų partijos valdomus kraštus, kaip Kremlius laužo tarptautinius įstatymus ir susitarimus. Net pats Dubčekas yra pareiškęs: "Aš visą savo gyvenimą buvau pašventęs bendradarbiavimui su Sovietų Sąjunga, o jie taip dabar pasielgė: tai didžiausia mano gyvenimo tragedija". Sovietų kariai areštuodami Dubčeką net ir nuo jo rankos nutraukė laikrodį. Tame istoriniame dokumente pabrėžiama, kad Sovietų kariai, kaip barbarai, šaudė Prahos mieste. Čekų studentas Jaroslav Zeleny, gimęs 1945 m., buvo Sovietų karių durtuvais subadytas. Nenuostabu, kad Prahos gatvėse ėjo demonstruojan tieji čekai, nešdami iškėlę patriotų krauju sumirkusias vėliavas.

Dėl to Prahos laikraštis "Rude Pravo" protestuodamas rašė: "Patrankų vamzdžių šešėliuose negali būti sukurtas humaniškas socializmas". Dėl to net Čekoslovakijos socialistų centrinis komitetas išleido atsisaukimą, kuriame pabrėžė: "Mes tikime, jog jokia kolaborantų vyriausybė negalės įtikinti čekų tautos, kad ga-

Australų biudžetas

Prieš kurį laiką iš Australijos vyriausybės pasigirdo balsų, kad šiame krašte pasireiškia tokių reiškinų, kurie gali sukelti infliaciją. Žmonėms yra pakankamai darbo, žmonės išleidžia įvairiems pirkiniams daug pinigų ir t.t. Bet Federalinė vyriausybė paskelbė naują biudžetą, pagal kurį pajamų mokesčiai nepakelti ir neįvesta kokių nors didesnių mokesčių ar rinkliavų. Biudžetas vertinamas kaip "gero laiko" biudžetas. Tas įvyksta dėl to, kad vyriausybė nori pagerinti rinkikams, nes nauji rinkikai artėja... Nori prisigaudyti draugų, tad tenka prisiminti patarlę: nepatepsi, nevažiuosii".

Didelių pakeitimų biudžete nėra. Pensininkai labai laukė pensijos padidinimo, bet gavo nedaug. Vienam asmeniui pridėtas 1 dol. per savaitę, dviem sutuoktiniams kartu pridėta 1.50 dol. Katalikų visuomenė gali džiaugtis, kad parama privačioms mokykloms iš valstybės žymiai padidės. Už pradžios mokyklos mokinio mokymą per metus bus valstybės atlyginama 35 dol., už mokinio mokymą gimnazijoje — 50 dol. Krašto gynybos išlaidos sumažintos apie 5 nuoš. Gynybai nustatyta 1104 mil. dol. Pen sija gauti nustatyti turimų turtų ir sutauptų maksimalinės sumos padidintos.

Bevaisis tarimasis

Viename Paryžiaus pasitarimų JAV ambasadorius Lodge valandomis girdėjo komunistų sakomus "ne". Tada jis išėjo priešininkus, kad nelaukiama jokio susitarimo, kol jie nepasakys "taip". JAV ambasadoriaus pareiškimas, iš JAV pusės padaryta viskas, kad pasitarimuose būtų pasiekta taika. Da bar lieka komunistams eilė atitinkamai atsiliepti. Kada Nixonas buvo Saigone ir matėsi su prezidentu Thieu, iš ten irgi pasigirdo žinia, kad sąjungininkai dėl taikos nuėjo toli, bet dar toliau nebėbus einama.

Oficialiai pranešta, kad 25000 JAV karių atšaukiami iš Pietų Vietnamo. Tuo norima apraminti nepalankias dėl karo nuotaukas Amerikos viduje. Bet kontingentų pakeitimas vyksta visą laiką. Vieni, atlikę tarnybą, grįžta į namus, o vieton jų siunčiami kiti kariai. Dabar gi yra žinių, kad bendras

lima yra kurti socializmą durtuvų šešėliuose, nors tie durtuvai priklausytų sąjungininkų ir broliškų tautų armijoms".

Labai drąsiai prieš okupantus protestavo Čekoslovakijos fabriku darbininkai, o laikraštis "Literarni Listy" 1968. VIII. 18 nupasakojes kaip raudonieji okupantai nužudė kelius jaunuolius, pabrėžė: "Pasauli, drebeki dėl to baisaus teroro prieš silpnesnius: jauski neapykantą, pasibiaurėjimą ir gėdą dėl tų žudikų. Prahoje, Čekoslovakijoje jie šaudo į vaikus. Niekas jų čia nekvieta, jie tėra tik žmogžudžiai".

Raudonieji okupantai yra šitokie tironai ne tik Čekoslovakijoje, o visuose kraštuose, kuriuos jie klasta, prievarta pagrobė savo kontrolėn.

Trumpai

— Laose, Vientianėje yra Šiaurės Vietnamo pasiuntinybė, dėl kurios ši nekomunistinė vyriausybė turi daug rūpesčių, nes jos pareigūnų darbas yra priešiškas vyriausybei. Santykiai buvo pakrikę. Atsitiko taip, kad pasiuntinybės automašina susidūrė su kita automašina. Kada policija tyrinėjo, komunistų mašinoje buvo surasti slapti dokumentai, tame skaičiuje smulkus Long Chengo militarinės bazės planas. Surasta da vinių, kad komunistai gaudavo žinių iš vieno pareigūno. Šeši Šiaurės Vietnamo pasiuntinybės pareigūnai ir vienas korespondentas tapo policijos sumiti ir laukiama jų greito išsiuntimo atgal į "namus".

— Čekoslovakijos pasiuntinybės 3-čias sekretorius Francisek August Beirute kartu su žmona ir dviem vaikais pranyko iš pasiuntinybės. Nebeironi tarnauti komunistams.

— Amerikoje pasigirsta balsų, kad su senatorium Edwardu Kennedy ryšium su įvykusia nelaime, kada prigirė jauna moteris, elgia masi kaip su įžymiu ar turtingu asmeniu. Tačiau taip nėra ir byla nėra baigta. Teisingumo įstaigos daro žygių atkasti paskendusios Kopechne kūną tyrinėjimams. Vyrauja taip pat prielaida, kad laikė pasilinksmimo Kopechne nuėjo į senatoriaus automašiną ir užmigo užpakalinėje sėdynėje. Kennedy ir kita jauna moteris Keogh galejo sėsti į frontinę sėdynę ir jie važiavo, nepastebėję užpakaly miegančios moters. Kada mašina įkrito į vandenį, jie išsigelbėjo, nežinodami, kad vandeny liko Kopechne. Tačiau normaliai Kopechne turėjo atsibusti, nebet neįtoto dėl svaigalų ar pan.

— Prancūzijoje nuvertintas frankas 12 su puse nuoš. savo vertės.

— Tarp Kinijos ir Sov. Sąjungos vėl iškilio pasienio ginkluoti susirėmimai. Abi pusės apkaltino vieną antrą dėl sienų pažeidimo. Mas kva skelbia, kad kiniečiai įsiveržė per sieną, bet buvo atremti atgal. Kinija sako, kad apie 400 Sovietų karių įsiveržė į Kiniją ir buvo panaudoti šarvuočiai ir helikopteriai. Mušiai įvyko Sinkiang provincijoje, kur Kinija vykdo atominius bandymus.

— Dėl civilinio karo Šiaurės Airijoje yra pasiūlymų pašaukti į kraštą tvarkai palaikyti Jungtinių Tautų kariuomenę.

● Okupuotoje Lietuvoje vis atkakliau vedama kovą prieš religiją. Komunistų leidžiamas mokslieiviams - pionieriams skirtas laikraštis "Lietuvos Pionierius" Nr. 11 vasario 1 d. numeryje paskelbė okupuotos Lietuvos ateizmo muziejiaus direktoriaus Antano Martinonio skatinimą, kad pionieriai uoliai rinktų priešreliginius eksponatus minėtam muziejui. Labiausiai pasižymėję tokių eksponatų rinkėjai busių apdovanoti priešreliginėmis knygomis.

RUGPIŪTIS -- KATALIKIŠKOS SPAUDOS MĖNUO

KATALIKAS SKAITO KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ, JĄ REMIA IR PADEDA IŠLAIKYTI

TEVIŠKES AIDAI

SAVAITRASTIS

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 33 2355... LEIDIMAS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA... Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Vasaris.

Kuznecovo pabėgimas

Ižymus Sovietijos rašytojas Anatolijus Kuznecovas, jaunosios kartos mėgiamas rašytojas liberalas, susiplanavo kelionę į Angliją, kad daugiau nebegrįžtų į Rusiją.

Bet taip jau atsitiko, kad išvyko iš Rusijos ramiai, turbūt, net neįsijaudinęs, tik nepaprastai nusiklaudęs, nes laisvės atvykęs palidijo, jog per visus 25 rašytojavo metus ne vienas jo kūrinys nebuvo atspausdintas toks, koks buvo parašytas.

Kuznecovo parašė laiškus Sovietų kompartijai ir rašytojų draugijai, prašydamas iš narių išbraukti. Ta proga deklaravo, kad markizmas — leninizmas yra nepaprastai pasenę ir labai vaikiškas dalykas.

Maistu, ne piliule maitinimės

Geriausia mityba yra pagrindas gerai sveikatai. Pastaroji priklauso nuo dviejų dalykų: 1. pakankamas valgymas visų reikalingų kūnui maisto medžiagų, 2. nepersivalgytas. Šiandien priskaitoma iki pusės šimto reikalingų mums maisto medžiagų.

Kasdien su kiekvienu valgiu naudokime keturių rūšių maisto Baisus yra mūsų tūlių pagyvenusių žmonių prietaruose įklimpimas. Štai, vienas nevalgo vaisių ir daržovių, nes jam atsiranda "ga zu". Kitas — neima pieno, jei jau gerė vaisių sunkos — girdi, jo skrandyje susimaišys — surugs...

Kur kokio maisto yra

Augimui užtikrinti ir nusinešiojusią kūno dalį atstatyti mums reikalingi baltymai (proteinai). Kūno mašinos geram veikimui užtikrinti reikia turėti vitaminų ir mineralų. Energijai pasigaminanti kūnas turi turėti riebalų ir angliavandenių. Baltymai gaunami iš mėsos, skaitant paukštieną, žuvį ir kiaušinio baltymą.

Anglų spaudoje Kuznecovas jau išspausdino ilgą pareiškimą, kur jis sako, kad Sovietų literatūra kontroliuoja nieko apie literatūrą nenusimaną valdininkai, kad vadinamasis socialistinis realizmas yra politikai tarnaujanti beprotybė.

Du kartus buvęs atmetas jo prašymas vykti į užsienius. Dabar buvo išleistas vykti Anglijon parinkti medžiagos apie Lenino buvimą Londone dar carinės Rusijos laikais. Pakvietimą atsiuntė Anglijos — Rusijos kultūrinių ryšių draugija.

Kuznecovo išbėgimas yra didelis smūgis režimui, nes iš savo generacijos jis yra pirmasis toks pabėgėlis. O tai generacija, kuri nepažįsta carinės Rusijos, kuri gimė ir išaugo sovietiniame režime, kuri jau vadinama "naujuoju sovietiniu žmogumi".

Kiekvieną dieną mažiausia dukart paimkime gaminių iš mėsos grupės. Tris kart per dieną naudokime pienukių dalykų. Keturi ar daugiau (tik nemažiau) kartus per dieną valgykime vaisius — daržoves. Keturi kartus valgykime ko nors iš miltinio maisto. Tai ir visa mitybos išmintis.

Dr. Jonas Adomavičius

NEGRŲ REIKALAVIMAI

Negrų konferencija Amerikoje (The National Black Economic Development Conference) išleido manifestą, kuriuo reikalauja pusės milijono dolerių iš Amerikos katalikų, protestantų ir žydų Bažnyčių. New Yorke jie jau buvo užėmę kai kurias bažnyčias ir sinagogas.

Kaip tie pinigai turi būti panaudoti. 40 000 000 dolerių būtų paskirta įsteigimui televizijos stoties, kuri tarnautų tik juodiesiems ir jų propagandai. 200 mil. dolerių būtų panaudoti kolūkių, panašių į komunistinius, įsteigimui.

Vienas tos organizacijos vadovs, James Forman, kuris kalba tos organizacijos vardu, ragina juodusius ginkluotis ir sutvarkyti baltuosius žmones.

Pamatinis Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos kartografinis 15-18 amžiaus palikimas yra žinomas dviem svarbiausiais žemėlapiais. Pirmasis — Tomo Makauskio, graiverio, nubraižytas ir kunigaikščio Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio rūpesčiu 1613 metais išleistas Magni Ducatus Lithuaniae žemėlapis.

Juozo Naronskio — Naronovičiaus kartografiniai darbai negali prilygti prie tėvo jėzuito Jono Niepreckio nei Tomo Makauskio darbų, nes jie nėra plataus masto ir jų neramos pasaulio antikinuoje atlasuose.

Juozas Naronskis tarnavo Radviloms — Jonušiui ir Boguslavui kaip inžinierius ir matininkas, parengdamas jų dvarų ir žemių planus. Juozas Naronskis — Naronovičius, palikuonis Lietuvos bajorų, gimė 1610 m. Mažai apie jį buvo žinoma, iki jis nepradėjo dirbti Radvilų tarnyboje maždaug 1645 m.

Knygos apie matematikos mokslus, užbaigta 1659 m. gegužės mėnesį 10 d., dabar randama Lenkijos Mokslių Akademijoje (P. A. N.) — Krokuvėje. Ji susideda iš trijų dalių: pirmoji dalis parašyta apie aritmetiką (1669 m. išėjo prie jos ir priedas). Antroji dalis — Geometrija ir geodezija. Ir trečioji dalis — Optika, perspektyvos ir karinės statybos principai.

Tuo metu Didžioji Lietuvos kunigaikštystė, ją valdant karaliui Jonui Kazimierui, pergyveno sunkius laikus, būtent — simultanišką maskviečių ir švedų invaziją. Lietuvos faktinis valdovas buvo kunigaikštis Jonušas Radvila, Vilniaus vaivada, didysis hetmonas, kalvinistų judėjimo vadovas Lietuvoje.

Jie savo manifeste sako, jeigu baltieji krikščionys ir žydai nepildys geruoju jų reikalavimų: "Mes būsime pasirodę karui bet kokiomis priemonėmis ir pasisimsime, kas mums priklausys". Manifeste jie kaltina visas tas Bažnyčias, kad jos išnaudojusios juodusiuos žmones ir jų prakitau susikrovusios tą didelį kapitalą.

Siai juodųjų organizacijai pradžią davė ir dabar dar remia bendra krikščionių ir žydų fundacija IFCO (Interreligious Foundation for Community Organization). Sakoma, kad, pagal policijos surinktus duomenis, vien tik Los Angeles mieste šį IFCO organizacija surinko \$ 885 000 ir davė tuos pinigus toms karingoms juodųjų organizacijoms, įskaitant ir "Black Panthers".

JUOZAS NARONSKIS

XVII AMŽIAUS MATININKAS, KARTOGRAFAS IR INŽINIERIUS JURGIS ŽALKAUSKAS

vas savo ruožtu įsakė savo kariuomenei pasitraukti už Lietuvos valstybės ribų. Lenkai už tą Radvilų pasielgimą negali dovanoti iki šios dienos. Tačiau Radvilos rūpinosi Lietuvos interesais daugiau, negu unija su Lenkija.

Juozas Naronskis — Naronovičius, palikuonis Lietuvos bajorų, gimė 1610 m. Mažai apie jį buvo žinoma, iki jis nepradėjo dirbti Radvilų tarnyboje maždaug 1645 m.

Kai kurie lenkų mokslininkai spėja, kad Naronskis galėjo būti arijonas, t. y. sektos, kurią persekiojo krašto vyriausybė, ir todėl turėjo apeiti Lietuvą. Yra žinoma, kad Naronskis jau 1659 m. dirbo Brandenburgo elektoratui. Reikia spėti, kad šį postą Naronskis gavo Boguslavui Radvilai rekomenduojant, kadangi Radvila tuo metu buvo rytų Prūsijos gubernatoriumi.

Nesyvijaus archyve randasi Naronskio rašytas laiškas, lenkų kalba, Boguslavui Radvilai, 1663 m. gegužės 11 d., Rastenburgėje. "Gavęs Jūsų užsakymą nubraižyti Prūsijos kunigaikštystę, išvažiavau iš Karaliaučiaus į Olykų sausio 25 d. ir po trijų dienų išvažiavau į Reiną ir tris mėnesius — vasario, kovo ir balandžio, dirbau šioje apskrityje, kurią raudau didelio ploto. Pradėjau braižyti Rastenburgės apskritį gegužės 1 d. Ir čia, gegužės 7 d. atėjo Jūsų Didenybės, mano pono, laiškas su įsakymu pradėti braižyti ežerų, esančių Jo Didenybės elektro, parodant jų nuotolius ir aukštį.

SPAUDOJE IR GYVENIME

Kaip komunistai žudo opozicijos vadus

Turėjome tris brutališko žiaurumo sąjūdžius: fašistus, nacius ir komunistus. Du pirmieji jau sužlugdė. To paties galo susilaukė ir bolševikų diktatūra, tačiau kaip nuo Hitlerio, taip ir nuo Kremliaus satrapų rankų daug nekaltų žmonių gyvybių yra sunaikinama.

Sovietinių budelių darbą labai smulkiai atskleidžia naujas veikalas: "The Executioners", parašytas Ronaldo Seth (išleido Hawthorn Books, New York, 199 pusl., \$ 5.95). Autorius yra baigęs Cambridge universitetą, profesoriaus miesto (plana) raudasi Goettingeno miesto archyvuose — tai yra vienintelis išlikęs autentiškas, iš Lietuvos žemių, originaliame stovyje planas.). Jasiūnų (prie Nemuno ir Merkių upių santakos), Lubcų (prie Nemuno kranto, Naugarduko vaivadijoje). Visi planai paruošti 1 : 100000 mastelyje.

Iš profesorius K. Buczeko surasto Boguslavo Radvilos 1622 m. paruošto dvarų sąrašo, randame... Printed by Polpress Pty. Ltd. 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. V. Laukaitis as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 69 Devon St., Cheltenham, Vic. 3192.

čius. Todėl sekančią dieną išvykau į Rastenburgą ir prie esančių ežerų. Juos aš jau išskolaujau Ryno apskrities žemėlapiu, parodydama ežerų formas, nuotolius ir pozicijas, ir dabar man beliko tik išniveluoti ežerų lygius ir pažymėti, kur naujasis slektis jungiantis ežerų turi būti iškastas. Prie šio darbo aš dirbau kelias dienas ypatingai atsidėjęs ir dabar, pažymėjęs viską ant žemėlapiu raudiniais simboliais, o aprašymą apskritai pridėjęs, siunčiau Jūsų Didenybei viską ir dar pridėdamas Ryno ir Olykos žemėlapius, tikėdamas, kad informacija, parodyta žemėlapiuose ant atskiro lapo, yra lengvai suprantama".

Iš laiško galima spręsti, kad Naronskis rytų Prūsijoje darė ne tik matavimus, bet ir hidraulinio darbus, taip pat pasirodo, kad tai būta kuklios asmenybės žmogaus. Iš tikrųjų, informacija parodyta rytų Prūsijos žemėlapiuose yra ne tik kad aiški ir suprantama, bet žemėlapių, kaip prof. K. Buczek įvertino, buvo puikiausiai išpildyti, netgi meninės vertės kūriniai.

Tarp 1663 ir 1672 metų Naronskis dirbo kartu su sūnumi Jonu Juozu ir abu buvo paruošę 44-rių rytų Prūsijos planus. Čia Naronskis pasiekė vaisingiausių savo metų. Be kartografinių darbų, yra žinoma, kad Naronskis parašė veikalą apie Prūsijos terifikacijas, paruošė planą sujungti rytų Prūsijos ežerų ir upes į kanalų sistemą (minėtą laiške Boguslavui Radvilai), pastatė kelis dvarų rūmus vietiniams didikams ir paruošė pilies modelį būsimam Prūsijos elektoratui Karaliaučiaus mieste.

Po Naronskio mirties 1678 metais matavimo darbus rytų Prūsijoje tęsė jo asistentas Andriejus Voinovskis, o po jo — Samuelis Suchodolskis. Lietuvoje Radvilų žemių planus skėmingai matavo ir braižė Benediktas Kazimieras Petraška. Atrodo, kad darbščioji lietuviu matininko — kartografo — inžinieriaus darbas, metodai ir patyrimas nežuvo, bet buvo ilgai tęsimi ir naudojami kitų.

Bibliografija: 1. V. Daugirdaitė - Sruogienė, Lietuvos istorija. 2. Stanislaw Alexandrowicz Pracek kartografinis Jozefa Naronowicza - Naronskiego na ziemach Welkiego Księstwa Litewskiego. 3. Karol Buczek Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII wieku.

Ukmergės — Kaišiadorių paplentėje esančiam Zirniojų ežerui gresia išsekimo pavojus. Vandens lygis jame smarkiai nukrito, kai "Draugystės" kolchozas išgriovė iš ežero išplaukiančio upelio malūno užtvanką. Žuvų nerškysios dabar jau yra likusios sausumoje. Gamtos apsaugos komiteto pirmininkui V. Bergui buvo pažadėta užtvanką atstatyti, bet ežerą aplankęs P. Šleikus "Tiesos" birželio 25 d. laidoje konstatuoja, jog lig šiol nieko nepadaryta. Jis siūlo iniciatyvos imtis medžiotojų ir žvejų draugijos vadovybei. Atstacius nugariautą užtvanką, senajame malūne būtų galima įrengti medžiotojų ir žvejų svetainę.

Caro laikais pareigūnai buvo sudarę sąlygas, kad Lietuvos žmonės gausiau skęstų alkoholyje. Tada Lietuvą išgelbėjo vask. Valančius blaivybės sąlyga. Dabar nėra sąlygų antram Valančiui iškilti, o okupantai degtinės parūpina pakankamai, nors kitų prekių ir trūksta. Ir kartojasi tokie įvykiai, kaip šis, aprašytas "Tiesos" Nr. 30 (vasario 5 d.): "Imonėje tai buvo neįprastas atsitikimas: į darbą neatėjo beveik visi saviveiklininkai. O pasirodžiusieji atrodė kaip nesavi. Cecho meistras neprileido jų prie staklių, o pasiuntė išsimiegoti". J. Pr. (Drg.)

KARIKATŪROS PARODOJE

Montrealio parodoje buvo "Humoro skyrius". Tame skyriuje buvo 400 karikatūrų — darbai dailininkų iš 54 kraštų. Tarp jų 14 karikatūrų pašiepė Sovietus dėl Čekoslovakijos okupavimo. Tribūnoje sukabinti sovietų vadų paveiksai — Marksas, į kiną panašus plikagalvis Leninas. Priešais tribūną paradavo Sovietų kariuomenė, nešdama ant durtvų Čekoslovakiją. Sovietų atstovai susigriebė ir pareiškė protestą parodos šeimininkui. Esą karikatūrų prasmė išeinanti už parodos ribų.

Parodos rengėjai atsakė, kad "Humoro skyriuje" buvo pikty karikatūrų ir prieš Anglijos karališkąją šeimą, bet niekas negalvoja prieš tai protestuoti. Sovietai nenusileido. Spaudos konferencijoje jie pakartojo reikalavimą karikatūrą pašalinti. Tam pritarė ir Čekoslovakijos atstovas. Tada "The Montreal Star" atsakė nauja karikatūra, skirta jau Čekoslovakijos atstovui: atstovui užterta ant kaklo kilpa, ir jis iš scenos kaip iš ešafoto, kalba: "Jūs suprantate — aš gi surištas esu su SSSR".

Panaši karikatūros istorija buvo ir nepriklausomoje Lietuvoje. Dienraštis "XX Amžius" įdėjo karikatūrą, kurioje Liudas Gira laiško Stalino pakelto bato padą. Sovietai dėl to protestavo Lietuvos užsienio reikalų ministerijai, ir jiems aprašinti dienraščių buvo nubaustas.

Apie Sovietus tinka Gogolio žodžiai: "Pajukos bijo ir tas, kuris jau nieko nebijo".

Iš Lietuvos

Lietuvos civilinės aviacijos valdybos centrinės susisiekimo agentūros viršininko F. Pugaciovio pranešimu, pagausėjus kelevių skaičiui, šią vasarą pradėdama tiesioginis susisiekimas iš Vilniaus su Sverdlovsku, Volgogradu (Staligradu), Zaporozje, Bresta, Kišiniovu, Gomeliu ir Karaliaučium. Iš Vilniaus į Maskvą kasdien skrenda 8 lėktuvai. Tiesioginiai skrydžiai Maskvon numatomi iš Kauno ir Palangos. Vilnių su Leningradu jungia tarptautinė linija Varšuva — Leningradas. Vilniaus aerodromas vidurvasario mėnesiais kasdien priima ir išleidžia apie 1500 kelevių. Palangon kasdien skrendama 10 kartų, Klaipėdon — 13. Atitinkamai padidintas skridimų skaičius į Kauną, Panevėžį, Šiaulius, Druskininkus ir Birštoną. Susisiekimui Lietuvoje naudojami turbosraigtiniai AN-24 lėktuvai, tolimiesiems nuotoliams — reaktyviniai TU-124.

NEKALTAS PRASIDĖJIMAS

Nuo pirmųjų Bažnyčios susirinkimų, kurių metu buvo paskelbta Marijos amžinos nekaltybės ir Dievo Motinos dogmos, per tolimesnius penkiolika išimtųjų iki 1854 m. apie Mariją nieko daugiau oficialiai nebebuvę paskelbta. Tai nestebina. Tie pirmieji Bažnyčios susirinkimai tiesioginiai buvo surišti su Kristaus prigimties nuskaidymais ir iš kurių logiškai sekė dvi dogmos apie Mariją. Šitie nuskaidymai buvo sudaryti graikų ir Rytų Bažnyčios dalyje, kur mintis buvo grynai teologinė. Ji siekė tyrinėti Dievo paslaptį ir išskūnijusį Žodį, negu Dievo buvimą žmogaus sieloje.

Iškilo šv. Augustinas, atsakydamas Pelagijui ir tuo pačiu aiškindamas savo atsivertimą iš nuodėmės, kuris Vakarų Bažnyčios mintį pakreipė į malonę, vidinį žmogų, jo geismus, nupuolimą, paveldimą nuodėmę. Tuo Augustinas susirėšo su šv. Pavilo tradicija, kuris buvo taip pat atsivertęs ir pats patyręs gyvenimo be malonės skurdą. Augustinas iš šv. Pavilo paėmė savo mokymą apie malonę ir nustatytą likimą. Toje pažiūroje tapo būtina apsvarstyti švenč. Mergelę ir atsakyti į keletą naujai iškilusių klausimų. Jei gimtoji nuodėmė buvo suprantama "dėme", kuri sutepa žmogaus būties nuo pat pirmojo jos kosminio egzistavimo, tai yra nuo paties pradėjimo, tai ar būtų galima pasakyti, kad Marijos prasidėjimas buvo nekaltas, be sutepties?

Nekalto prasidėjimo idėjos buvo švenč. Mergelės pradėjimo klausimas iš jos tėvų pusės. Tai išimtis moralinėje tvarkoje. Kristaus pradėjimas Marijoje buvo išimtis fizinėje tvarkoje. Logiškai čia nebuvo sąryšio vieno su kitu. Marija galėjo pagimdyti Jėzų be stebuklingos nekaltybės, ji galėjo pradėti Jėzų nekaltybėje, o pati galėjo būti pradėta gimtoje nuodėmėje. Šitie dalykai reiškia, kad "nekalto prasidėjimo" išsireiškimas yra visiškai aiškus vien tik teologinėje mintyje. Gimtosios nuodėmės idėja yra intelektualinė idėja, liaudies mintyje ji nesukelia gilemės pajautimo. Mintis apie paveldimą nuodėmę, sąryšyje su Marijos Nekalto Prasidėjimo švenč. kuri pradėta švenč. šeštame šimtmetyje, veda į supratimą, kad Marija buvo be tos dėmės, kurią gimdamas kiekvienas atsineša į šį pasaulį.

Ar Marijos pašventimas reiškia, kad ji buvo išimtis iš visų Adomo vaikų? Išsimokslinusių teologų ir šventųjų nuomonės išsiskyrė. Šv. Bernardas viename iš savo liaiskų pasmerkė Nekalto Prasidėjimo šventę, kaip svetimą Bažnyčiai. Taip pat šv. Bonaventūra patiekė neigiamą atsakymą, nes pagal jį tik Kristus, kaip vienintelis išganymo šaltinis, turi nenudėtingumą privilegiją. Šiuo atžvilgiu sutarė ir šv. Tomas Akvinitis su šv. Bonaventūra: vienintelis Kristus turi privilegiją, kuriam nereikia atpirkimo. Tie abu šventieji teologai pritarė šiai Marijos švenč. bet abu atmetė Nekaltą Prasidėjimą.

Šie faktai daug ką pasako, pavyzdžiui, skirtingi galvojimo keliai net ir minties didžiulius ir išmintinguosius gali nuvesti iš bendro kelio; kartais ir pačių didžiųjų Bažnyčios mokytojų tarpe yra nemaža nesutariamo tiesų aiškinime. Tradicija aiškinama Ro mos sosto — Popiežiaus, yra tikresnis tiesos šaltinis, negu paskiras genijus, kad ir šventas. Šv. Bernardui dabar labai lenva atsakyti, kad jokios dėmės nėra moterystės akte, o šv. Tomui, kad švenč. Mergelė nebuvo išimta iš atpirkimo, bet atpirkimo malonė iš anksto jai buvo užtarnauta, būtent malonė pilnai. Įjungti amžinąjo Žodžio motiną į gimtąją nuodėmę, reikščių sutepti atgamtinio gyve-

IŠ MANO DIENORAŠČIO

1969 m. rugpjūčio 8 d.

Šiandieną mane pasiekė skaudžiai žinia — mirė Kazimieras Kavaliauskas.

O Viešpatie, Tu mums atėmei Kavaliauską, o ką duosi jo vietoje? Ar paliksi tuščią vietą, juk be jo mes negalėsime apsieiti? Pats gerai žina, kas jis mums buvo. Jis buvo mums didesnis už tuos, kuriuos vadiname dideliais. Jis buvo mūsų tautinės sielos gyva laštelė, jis mums skleidė lietuviškos dainos aromatą, jis buvo mūsų vaidila, kurio rankose skambėjo Dainos choras, kurio melodinda grovė, kaip pavasario upelis, gaivino mūsų tautinės bendruomenės išdžiūvusią dirvą.

O Viešpatie, kas mus begaivins, kas atkurs tautos dainų grožį, kas žavės mūsų širdis ir kas pripildys jas tais turtais, kurie taip yra reikalingi tautinei gyvybei išlaikyti. Kas?

Tik dabar pajusime jo vertę, kai jo netekome, tik dabar suprasiame jo aukos didumą, kai reikės ieškoti, kas galėtų jį pakeisti. Jis buvo mums, kaip ažuolas drūts prie Nemunelio.

Dar taip nesenai, prieš dvi dienas, kalbėjau su juo telefonu: girdėjau jo žemą, kiek prikimusį, balsą, jutau jo tvirtą ir aiškų pasiryžimą dirbti, jo reikšmingi žodžiai man paliko giliai atmintyje: "Atgiedosime Putinui lietuviškas Mišias". Tie jo paskutiniai man

Aleksandras Kelmietis

pasakyti žodžiai yra lyg sintezė visos jo veiklos, apsiareiškiančios tarnyba Dievui ir Tėvynei. Tie du principai vyravo jo sąmoningoje veikloje. Nuoširdus ir atsidėjęs buvo jis savo darbe; kantrus ir ryžtingas savo siekimuose. Aš ir dabar Tave, Maestro, matau, kaip Tu dirbi, kaip Tu chorui diriguoji, kaip Tu po įtempto darbo poilsiauji — kiek išdidi, trauki cigarą ir škesti mėlynų dūmų aureolėje. Niekados Tu neišnyksi iš mano atminties.

Nei Tu, nei aš tada negalėjome žinoti, kas laukia mūsų; kad Tau pirmam bus atgiedotos lietuviškos Mišios, o ne Putinui, ir kad man ne džiaugtis reikės Tavo gražio- nio giesmėmis, o verkti ir gailėtis dėl Tavo perankstyvos mirties. Tu buvai man daugiau kaip draugas, Tu buvai man pavyzdys ir daugeliu atvejų mokytojas.

Viešpatie, Tu, kuris sutvėrei dangų ir žemę, leidi ir apdovanojai žmogų gyvybe ir gyvenimu, kuris pripildai sielas grožiu ir kilnumu ir apdovanoji jas talentais, būk ir toliau duosnus savo malonėmis Kazimierui, nes jis savo talentus neužkasė žemėje, o investavo juos mūsų sielose, jis mums yra sąmoningo krikščionio ir ištikimo savio tautos sūnaus pavyzdys.

Ne sudiev Tau, Kazimierai, sakau, o tik iki pasimatymo. Iki pasimatymo, nes žinau, kad visų mūsų kelionės kryptis yra ta pati — per mirtį į amžinybę.

BALSAS IŠ AMERIKOS

(Kelionės išpūdziai)

Be perstojo pylęs Sydnėjus lietuviams niek nepagadino mūsų pakiliuos nuotaikos, kai lipome Pan American lėktuvu laiptais vidun. Pasijutome bežengiančios pirmąjį žingsnį Amerikos link.

Lėktuve vietos gal būtų ir mažoka, jeigu jis būtų pilnas, bet tik trečdaliui žmonių esant, mums buvo leidžiama ne tik pasirinkti sėdimas vietas, bet pasikloti "lovas" ir išitiesti pavargusias kojas. Hostesių patarnavimais lepinamos ir pagalvėlėmis kamšomos po truputį atsipalaidavome nuo visų žemės rūpesčių bei vargų.

— Taip skrisčiau nors į pasaulio kitą galą — tariau savo kaimynei, bet vos spėjus maloniai atsidusti, išgirdome įsakmingą pranešimą keltis iš savo patogių lovų ir prisirišti diržais. Tuoj patyrėme ir kitą pusę skraidymo "malonumo". Čia smengam žemyn, tai vėl aukštyn, tai šokdinamos, kaip žirniai ant karštos petelnės. Taip "šokinėjantiam" per duobes lėktuvui gerokai apgadinus mūsų "high spirit", ne tik staigus saulės patekėjimas 2 val. ryto, bet ir gražiųjų Havajų matomos pakrantės mažai mus tedomino.

Honolulu jau 7 val. ryto. Laikrodį sukam keturiom valandom pirmyn. Silumos 85 laipsniai — tvanku. Jaučiamės nepatogiai, per šiltai apsiropę. Čia pat krautu- vėse patikrinus esančių vasarinių suknelių kainas, jos pasirodė fan- godžiamės viltimi, jog Los Angeles bus vėsiu.

Dar penkios skridimo valandos (šį kartą lėktuvo elgesys be prie- kaištų) ir — hallo Amerika! Pirmas vaizdas, išlipus iš lėktuvo, pasirodė labai australiškas — pal-

nimo šaltinį. Tie abu būtinai prieš- taravimai svėrė vienas kitą tai žemyn, tai aukštyn, kol Bažnyčia nustatė galimą sintezę, kad švenč. Mergelėi Marijai iš anksto buvo suteikti Kristaus nuopelnai ir ji buvo apsaugota nuo gimtosios nuodėmės.

Nekalto Prasidėjimo dogmą Bažnyčia galėjo paskelbti besibai- giant viduramžiams. Apskritai dogmos skelbiamos sulaukyti ar pasmerkėti kai kurias plačiai paplitusias klaidas. Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimas buvo išimtis iš tos taisyklės. Ją paskelbė popiežius Pijus IX 1854 m.

Kun. Pr. Daukays

GERB. KUN. S. GAIDELIUI, S. J.

SVENCIANT 25 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILIEJŲ,

Sydnėjus lietuviams prisimena, nuoširdžiai sveikina ir meldžia Aukščiausiojo palaimos dar ilgus metus darbuotis Kristaus vynuogyne.

Sydnėjus Lietuvių Parapija

ADELAIDĖ

Sol. Genovaitės Vasiliauskienės plokštelės pristatymas

Adelaidės Ateitininkai Sandraugiai rugpjūčio 3-čią dieną, sekmdienį, Šv. Kazimiero koplyčios salėje surošė solistės G. Vasiliauskienės įdainuotus, J. Karvelio JAV-se išleistos, plokštelės pristatymą. Tai pirmas tokio pobūdžio rengimas Adelaidėje, sutraukęs apie 120 žmonių. Publikos laukė gražiai padengti stalai, karšta kava ir pyragaičiai. Tai pridavė pačiam rengimui jaukumo ir šventadieniškos nuotaikos. Šone salės, ant ilgų stalų gražiai išdėstyto programos, kurios liudijo solistės pasirodymus ir koncertus. Viso apie šimtas programų, nuo pat pirmųjų iki šių dienų. Gražus prisiminimas solistės: idomu kiekvienam, kuris lanko lietuviškus rengimus. Tik žvilgtelėjęs pagalvoji, kiek laiko reikėjo ir darbo įdėti ruošiantis šiems koncertams ir pasirodymams. O kur apie dešetąs pasirodymų kiekvienais metais, — minėjimai, akademijos, šiupiniai ir t.t. Visoka susumavus gausime apie porą šimtų rengimų, kuriuose solistės žavėjo dainomis per paskutinius 20 metų.

Vargu ar rasime menininką, kuris įstengtų duoti publikai tiek daug, žinoma neimant profesionalų, kurie iš to gyvena. Tai yra didžiulis įnašas mūsų tremties kultūrinį gyvenimą.

Parengimą pradėjo J. Stepanas, primindamas mūsų pareigas savo kraštui ir kovojant prieš nutautėjimą. Čia jis perskaitė sveikinimo telegramą, gautą iš Krašto Valdybos pirmininko p. Narušio. Žodžiu sveikino Adelaidės Lie-

tuvių Kultūros Tarybos pirmininkė p. Petkūnienė. Adelaidės lietuviams yra išgarsėję savo Koplyčia, Namais, Muziejumi, Teatru, Chorui, bet labiausiai juos yra išgarsinusi solistė G. Vasiliauskienė. Ji aplankė visas didžiulias lietuvių kolonijas Australijoje ir Amerikoje su koncertais ir tik trumpais pasirodymais įvairiomis progomis. L. Pakalnis suglaustai išryškino dainininko ir kitų meno šakų atstovo skirtumą. Dainos menas plaukia tiesiog iš kūrejo — dainininko į klausytoją; iš širdies širdin — neįkeliant jokių formos, kurios tą glaudų ryšį tarp menininko ir klausytojo — žiūrovo padaro šalną — bejausmį.

P. Pusedris pateikė pluoštą atsiminimų, negailėdamas iki smulkesnių grįžti praeitį ir kartu su soliste praleistas dienas Šakių gimnazijoje. Jau tada sol. G. Vasiliauskienė svajojo apie dainininkės — solistės karjerą. Ši svajonė tik dalinai išsipildė, nes Lietuvių okupacija nublokė tremtinį ir lietuvišką operą, kurioje ji tikrai būtų viena iš žvaigždžių, liko — svajonė.

Trumpai supažindinęs su plokštelė Pr. Pusedris pabrėžė, kad ji pasirodė — įdainuota pačiu laiku, kada dainininkė pasiekė aukščiausią meninį lygį. Todėl pati plokštelė yra meniška brandi ir kaip tokią, būtina kiekvieno dainos mylėtojo albume. Baigdamas Pr. Pusedris perskaitė keletą citatų iš Australijos ir JAV-bių lietuvių spaudos, kurioje mūsų muzikai įvertino labai gerai suteikdami šio. Žodžiu sveikino Adelaidės Lie-

tuvius kaip supažindinęs su plokštelė Pr. Pusedris pabrėžė, kad ji pasirodė — įdainuota pačiu laiku, kada dainininkė pasiekė aukščiausią meninį lygį. Todėl pati plokštelė yra meniška brandi ir kaip tokią, būtina kiekvieno dainos mylėtojo albume. Baigdamas Pr. Pusedris perskaitė keletą citatų iš Australijos ir JAV-bių lietuvių spaudos, kurioje mūsų muzikai įvertino labai gerai suteikdami šio. Žodžiu sveikino Adelaidės Lie-

tuvius kaip supažindinęs su plokštelė Pr. Pusedris pabrėžė, kad ji pasirodė — įdainuota pačiu laiku, kada dainininkė pasiekė aukščiausią meninį lygį. Todėl pati plokštelė yra meniška brandi ir kaip tokią, būtina kiekvieno dainos mylėtojo albume. Baigdamas Pr. Pusedris perskaitė keletą citatų iš Australijos ir JAV-bių lietuvių spaudos, kurioje mūsų muzikai įvertino labai gerai suteikdami šio. Žodžiu sveikino Adelaidės Lie-

tuvius kaip supažindinęs su plokštelė Pr. Pusedris pabrėžė, kad ji pasirodė — įdainuota pačiu laiku, kada dainininkė pasiekė aukščiausią meninį lygį. Todėl pati plokštelė yra meniška brandi ir kaip tokią, būtina kiekvieno dainos mylėtojo albume. Baigdamas Pr. Pusedris perskaitė keletą citatų iš Australijos ir JAV-bių lietuvių spaudos, kurioje mūsų muzikai įvertino labai gerai suteikdami šio. Žodžiu sveikino Adelaidės Lie-

V. B.

ADELAIDĖS KRONIKA

● Daug ko yra buvę toje veikloje Adelaidėje, bet išsiraugimas vis ką nors naujo ir nebūto suranda. Štai, nuskambėjo sol. Vasiliauskienės plokštelės pristatymas, aidu atsiliepė knygų ir plokštelių pristatymas, bet operetės ligi šiol dar neturėjome. Bet ir ta jau žengia į sceną. Oktetas "Klajūnai" į statų rugpjūčio 30 d. Miko Petrauskio operetę "Consilium Facultatis", kurioje be Klajūnų vaidina ir dainuoja net trys dainininkės: B. Budrienė, B. Mikuzienė ir K. Vanagenė. Idomu bus išgirsti, ar ne? Muzikinis operetės pristatymas sol. G. Vasiliauskienės. Režisūra J. Neverausko.

● Kas sako, kad Adelaidėje teatras mirė? Jis yra pačiame pajūgume ir pačioje darbytėje. Ir šiuokart išeis ne su koku ten Bumbuliu ir Dunduliu, bet tiesiog su Putino keturveiksme drama Valdovos. Repetacijos vyksta intensyviai. Surinktas stipriausių aktorių sąstatas J. Venslovavičiaus režisūroje smarkiai dirba. Dailininkas S. Neliubšys ruošia dekoracijas. Taigi, visi daviniai už tai, kad pamatysime šiuokart tikrai kažką ypatingo, nes jį paruoš didieji: autorius, režisierius, dekoratorius, aktoriai.

● A. A. G. Firinauskienės šeimai remti komitetas nuoširdžiai dėkoja Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Valdybai, kuri savanoriškai įsijungė į tam pačiam tikslui aukų rinkimą. Dėkoja taip pat ligi šiol didžiausią auką skyrusiai (\$100.00) Melbourne Soc. Globos Moterų Draugijos Valdybai.

● Rugpjūčio 10 d. susirinkusios lietuvių katalikų organizacijų valdybos aptarė ALK Federacijos suvažiavimo reikalus ir pasiskirstė darbais, kuriais čia vietoje prisidės prie Federacijos Valdybos Adelaidėje ruošiamo suvažiavimo.

● "Tėviškės Aidų" balių Adelaidėje ruošiant buvo sulaukta iš dailininko p. S. Neliubšio staigmena — T. Aidams skirtas jo tapytas paveikslas. Baliaus rengėjai sutarė, kad paveikslas yra vertas atskiros loterijos, kurioje jis ir bus išleistas. Dail. p. S. Neliubšiu T. Aidai nuoširdžiai dėkoja už dovaną.

● Neperseniausiai p. U. Jučienė kojų skausmų buvo paguldyla ligoninėn, dabar vėl ją ten nuvedė apendiksas, kurį pašalinus miela Moterų kvarteto dainininkė sveiksta namuose.

● Sugedus Jūsų T. V., Radio aiškinam elektriniam aparatui — sąžiningai ir prieinama kaina pataisys J. Krasauskas, 29 Camdon St., Pascoe Vale. Telef. 35 5059. ASTRON ELECTR. SERVICE

Lietuviai pasaulyje

Portugalijoje, Fatimos šventovėje, liepos 13 - 21 vyko Mėlynosios Armijos seminaras, kuriame dalyvavo daugelio tautų atstovai. Amerikos Mėlynosios Armijos pirmininkas pakvietė dalyvauti ir prel. J. Balkūną.

Šv. Kazimiero seserys rugpjūčio 11 - 13 d. Marijos Aukštesniosios mokyklos patalpose, Čikagoje, suruošė suvažiavimą, kurio tikslas persvarstyti vienuolijos konstituciją ir perredaguoti ją Vatikano II susirinkimo dvasioje. Suvažiavime dalyvavo vyresniosios iš 48 vienuolynų, esančių 15 JAV vyskupijų.

Septyniolika gubernatorių ir 22-ųjų miestų burmistrai (jų tarpe New Yorko, Čikagos, Detroito, Clevelando ir Baltimorės) paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę atitinkamomis deklaracijomis. Amerikos Kongrese atitinkamus pareiškimus ta proga padarė šeši senatoriai ir 50 Atstovų Rūmų narių.

Liet. Enciklopedijos papildomas tomas jau baigiamas spausdinti. Tomą redagavo dr. J. Girnius. Šiame tome bus sudėti visi pataisymai, papildymai. Bus ir naujų žinių, kurių nebuvo kituose tomuose.

Po ilgų ir sudėtingų pastangų Madride yra sutikta atgaivinti Madrido radijo programą Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Numatoma, kad jos pradės veikti nuo rugsėjo mėnesio vidurio. Lietuviškos programos bus perduodamos kasdien po 15 minučių, nuo 19.30 iki 19.45 val. Madrido laiku. Parengiamieji darbai programom perdavinėti ir jom informacine medžiaga aprūpinti jau pradėti.

Čikagos lietuvių opera ateinančiame sezone statys G. Verdi operą "Likimo galia". Visuotinis susirinkimas operos parinkimą patvirtino. Operos dirigentas bus Vytautas Marijošius: rež. — Petras Maželis; dail. — Jurgis Daugvila; dirigento asistentas — Alvydas Vasaitis; chormeisteriai — Alfonsas Gečas ir Alice Stephens; chormeisteris ir talkininkas akompaniatorius — Bernardas Prapuolnis. Vertimą ruošia sol. Iza Motekaitienė. Libreto turinio santrauką gaidoms ir programai ruošia Julija Glylienė. Operą numatoma statyti 1970 m. balandžio mėnesį Marijos aukšt. mok. salėje

● Kas sako, kad Adelaidėje teatras mirė? Jis yra pačiame pajūgume ir pačioje darbytėje. Ir šiuokart išeis ne su koku ten Bumbuliu ir Dunduliu, bet tiesiog su Putino keturveiksme drama Valdovos. Repetacijos vyksta intensyviai. Surinktas stipriausių aktorių sąstatas J. Venslovavičiaus režisūroje smarkiai dirba. Dailininkas S. Neliubšys ruošia dekoracijas. Taigi, visi daviniai už tai, kad pamatysime šiuokart tikrai kažką ypatingo, nes jį paruoš didieji: autorius, režisierius, dekoratorius, aktoriai.

● A. A. G. Firinauskienės šeimai remti komitetas nuoširdžiai dėkoja Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Valdybai, kuri savanoriškai įsijungė į tam pačiam tikslui aukų rinkimą. Dėkoja taip pat ligi šiol didžiausią auką skyrusiai (\$100.00) Melbourne Soc. Globos Moterų Draugijos Valdybai.

● Rugpjūčio 10 d. susirinkusios lietuvių katalikų organizacijų valdybos aptarė ALK Federacijos suvažiavimo reikalus ir pasiskirstė darbais, kuriais čia vietoje prisidės prie Federacijos Valdybos Adelaidėje ruošiamo suvažiavimo.

● "Tėviškės Aidų" balių Adelaidėje ruošiant buvo sulaukta iš dailininko p. S. Neliubšio staigmena — T. Aidams skirtas jo tapytas paveikslas. Baliaus rengėjai sutarė, kad paveikslas yra vertas atskiros loterijos, kurioje jis ir bus išleistas. Dail. p. S. Neliubšiu T. Aidai nuoširdžiai dėkoja už dovaną.

● Neperseniausiai p. U. Jučienė kojų skausmų buvo paguldyla ligoninėn, dabar vėl ją ten nuvedė apendiksas, kurį pašalinus miela Moterų kvarteto dainininkė sveiksta namuose.

● Sugedus Jūsų T. V., Radio aiškinam elektriniam aparatui — sąžiningai ir prieinama kaina pataisys J. Krasauskas, 29 Camdon St., Pascoe Vale. Telef. 35 5059. ASTRON ELECTR. SERVICE

LIŪTAS IR ŠERNAS

Vasarą, kai nuo karščio kankino troškulus, prie šaltinėlio atsigerti atėjo liūtas ir šernas. Čia įjėdu susiginčijo, katras turi pirmą gertį. Iš to ginčo prasidėjo žūbtinė kova. Staiga įjėdu, norėdami atsikvėpti, atsisuko ir pamatė pselius, kurie laukė suėsti tą, kuris kris pirmas. Todėl nutraukė grumtynes, sakydami: — Verčiau susidraugaukim, arba pseliai ir varnos nos les.

Gera yra mesti piktus ginčus ir vaidus, nes jie ir vienai ir kitai pusei pavojingi.

Ezopo pasakėčia

VINCAS MYKOLAITIS — PUTINAS

Jau dveji metai nuo Putino mirties (mirė 1967 m. birželio 7 d.). Lietuvoje vis sklinda jo eilėraščių, kurie niekur dar nespausdinti. Čia iš tokių eilėraščių ir paduodame.

KYRIE, ELEISON...

Aš be Tavęs kaip krifantai smilgelė, Kaip tirpstantis šešėlis vakarų... Kaip jūrose paklydusi valtėlė, Beblaškoma gyvenimo audrų.

O Kyrie, o Kyrie, eleison! O Viešpatie, pasigailėk mane! Nuo Tavo kojų niekur niekur neišiu — Pažvelk į mano vargo grandines...

Marijos rankos šventos ir nekaltos Tau mano malda neša nuolatos. Per ją mūs širdys kenciančios sugeltos Tau, Kyrie, eleison vis kartos...

Kasdien šį ilgęsina šauksmą didį Tikėjimas, viltis ir meilė lydi...

CHRISTE, ELEISON...

Kaip lapai krinta visos mano dienos O jų takais tik nuodėmės nešuos... Pašauk Tu mane — ir stosi vienas Atsikailyt už žingsnius žemės šios.

Nebausk mane, Karaliau didis, Kristau, Paklydusio gyvenimo keliuos... Aš į Tave akių pakelė nerđrstu, Tiklai gailiuos, visa širdim gailiuos...

O mano sielos prašymą bežodj Prie Tavo sosto Motina atskleis, Nes jai — kaip Betsabėjai — vien duodi, Per ją ir mano nuodėmės atleisk!

Christe, eleison — šaukiam nusidėje, Marijos širdyje viltis sudėje.

KYRIE, ELEISON...

O Kyrie, eleison! — šauksmą graudų Siunčiu prispauistas nuodėmės vargų... Už kaltes, ir už klaidas vis raudu, Nesuprastas ir paliktas draugų...

Tau per Mariją viską paaukojavu, Ką iš Tavęs, kaip dovaną, gavau, Ir savo skundą Tau dedu po kojų, Ir kuo esu, ir kuo lig šiol buvau...

Aš trokštu daug labiau Tave mylėti, Negu buvau įžeidęs praelyti... Visi vargų keliai man bus saulėti, Kai Tavo meilė užtekės skaisči.

Ir Tavo meilės alkis vis didės, Kol nenurims gelmėj Tavo širdies!

TOBULI CARL ZEISS AKINTAI

VOKIEČIŲ DIPL. OPTIKAS

57 SWANSTON ST. MELBOURNE, VIC. TEL. 63-2186

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pirmai Komunijai vaikai bus pradėti ruošti ateinančių sekmadienį. Pamokos kiekvieną sekmadienį 10 val. parapijos sekmadienio mokyklos klasėje. Tėveliai prašomi atvesti ir tuos vaikus, kurie pirmą Komuniją priėmė ar ruošiasi priimti pas australus. Vaikai turi išmokti šią religinę praktiką ir lietuviškai. Pirmoji Komunija pramatoma lapričio antrą sekmadienį.

Kat. spaudos mėnesį remiame katalikišką spaudą. Ateinančių sekmadienį antrą rinkliavą bažnyčioje užtat skirsime katalikiškai spauda.

Susituokė Henz Glowacki ir Nijolė Stanaitytė.

A. a. Firinauskienės šeima susilaukė auksą priiminėja L. K. M. Dr-jos narės prie bažnyčios abiejose salėse.

Ateinančių šeštadienį Parapijos tautinių šokių vyresniųjų grupės šokėjas repetitija 2 val. p.p. Lietuvių Namuose.

MELBOURNAS

Pavergtųjų Tautų Diena

Rugpiūčio mėn. 21 d. (ketvirtadienį) 8 val. vak. Melbourne City Town Hall (Zemutinėje salėje, įėjimas iš Swanston St.) įvyksta Pavergtųjų Tautų Komiteto (A. F. E. N.) organizuojamas mitingas — demonstracija. Mitinge be pavergtųjų tautų atstovų yra pakviesti dalyvauti ir pasakyti kalbas Viktorijos ir Federalinio parlamento atstovai. Po kalbų, bus siūloma priimti rezoliucija, kuria būtų pasmerktas sovietinis imperializmas.

Melbourne organizuojama Pavergtųjų Tautų Diena sutampa su Raudonosios Armijos įsiveržimo į Čekoslovakiją metinėmis.

Melbournio lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti šioje prieškomunistinėje demonstracijoje. Pagaudautina, kad moterų pasipuoštųjų tautiniai drabužiai.

Melb. Apylinkės Valdyba

PRANEŠIMAS

Lietuvių Klubo nariams Melbourne

Pranešu, kad Melbourne Lietuvių Klubo visuotinis metinis susirinkimas yra šaukiamas 1969 m. rugpiūčio 24 d. 3 val. p. šia darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas, 2. Rinkiminės Komisijos pranešimas, 3. Tarybos pranešimai — a) pirmininko, b) kasininko, c) kitų, 4. Kontolieriaus pranešimas, 5. Veiklos ir finansinės apyskaitos tvirtinimas, 6. 1969/70 fin. metų sąmatos priėmimas, 7. Einamieji reikalai ir susirinkimo uždarymas.

Pastaba. Po darbotvarkės punktų 2-6 imamai galės paklausimai būti statomi ir diskusijos liečiančios tą punktą vedamos.

M. L. K. Tarybos vardu
A. Jokubauskas,
Tarybos Pirmininkas

Jeigu

Jeigu nebūtum linksmas, tai būtum liūdnas. Jeigu nebūtum protingas, tai būtum kvailas. Jeigu nebūtum naujasis australas, tai būtum jau atpakūtavojęs Sibire 10-20 metų už nepapildytas nuodėmes ir, jeigu šia žeme dar tu galėtum pavilkti kojas, tai ir gimtojoji žemėje nebeturėtum ramios sau vietos.

MELBOURNAS

Visais sekmadieniais ir šventėmis Sydnėje lietuviškos pamaldos Lidcombe St. Joachim's bažn. (prie John St.) 11 val. 30 min. Išpažintys nuo 10 val.

Kun. P. Butkus

BRISBANE

Brisbane lietuviams pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 val. 15 min. ryto, St. Mary's bažn., Peel ir Marivale gatvių kampe, South Brisbane. Išpažintis prieš šv. Mišias. Visus Brisbane lietuvius ir svečius atvykstančius atgrotų maloniai kviečiu dalyvauti lietuviškose pamaldose.

Kun. dr. P. Bačinskas,
388 Cavendish Rd.,
COORPAROO, Qld. 4151
Telef: 97 8715

GEELONGAS

Ateinančių sekmadienį, rugpiūčio 24 d., Geelongo lietuviams pamaldos 10.15 val. St. John's bažnyčioje, St. David St., North Geelong. Išpažinti klausoma pusę valandos prieš pamaldas.

Kun. P. Daukny

SKAITYTOJAI PISISAKO

Geelongo Lietuvių Namų reikalai

Perskaitęs "Tėviškės Aido" Nr. 29 (674) tilpusį straipsnį "Geelongo Lietuvių Namų reikalai", noriu pasakyti savo nuomonę.

Idomu, kad p. Ivaškevičius apsilenkia su faktais, o neturėdamas pagrindo savo užmetinėjimams, bijo patiekti asmenis ar asmenų pavardes, į kuriuos tai yra taikoma, pasiteisindamas, kad visi lietuviai yra jam brangūs.

Mano nuomone, jeigu tokie nepagaidaujami asmenys atsiranda mūsų bendruomenėje, kaip kad p. Ivaškevičius teigia, tai juos ir reikia išrasti iš mūsų taro.

Taip pat labai idomu sužinoti, kad mūsų Geelonge veikia "šimtinė". Kol kas Geelonge buvo veiklūs visi lietuviai, mažiau ar daugiau prisidėję prie Lietuvių Namų pastatymo ir jų išlaikymo. Kas sudaro daug, daug daugiau, negu "šimtinę".

Be abejojimo p. Ivaškevičius įskaito save į tą "šimtinę". Bet ar jis galėtų į ją pretenduoti, labai abejoju, nes pagal jo teigimą ir pavardę bei duotą sumą, atrodo, kad kiekvienas šimtinės narys turėtų paaukoti apie 50-60 dolerių. Bet kaip matyti iš Lietuvių Namuose esančio aukotojų sąrašo, kad p. Ivaškevičius nėra ši kartą paaukojęs nė vieno dolerio.

Geelongo lietuviai neabejoja, kad Lietuvių Namus reikalinga gerinti ir taisyti. Tai įrodo savo pritarimu ir rėmimu dabartinį planą vykdyti. Kada dabartinis planas buvo patiektas bendruomenės apsarstyti, p. Ivaškevičius yra pasisakęs prieš jį kaip perbrangų ir nepatenkinamą, o dabar sako priešingai.

Kada visuotiniame susirinkime dauguma pasisakė, kad planai būtų vykdomi toliau G. A. L. Bendruomenės Valdybos priežiūroje, jis mėgino susirinkimą apšaukti komunistiniu. Tai visi netinka tokius komentarus daryti, būnant pačiam to susirinkimo pirmininku.

Mano nuomone, kiekvienas Geelongo lietuvis yra pasiryžęs tuos namus matyti pastatytus ir sutvarkytus, ir parems juos pagal savo išgalas, tik jie nori juos matyti tvarkomus pagal bendruomenės pagėdavimus, o ne vienšališkų ir diktatoriškų kelių.

A. Jomantas jun.

LIETUVIŲ KATALIKŲ KULTŪROS DRAUGIJA

maloniai kviečia visus į

TĖVIŠKĖS AIDŲ VAKARĄ

įvykstantį rugpiūčio 30 d., šeštadienį, 7.30 val. vak. DAINAVOS salėje, East Terrace, BANKSTOWNE

Programoj: "Dainos" choras ir "Linksmieji Broliai". Geras orkestras. Turtingas bufetas. Staigmenos.

Įėjimas \$ 2.00, nedirbantiems — \$ 1.00.

L. K. K. D-jos Valdyba

A. † A.

Viktoras Rakštelis

Dainos Choro dirigentui ir buvusiam ALK Kultūros D-jos vicepirmininkui

A. † A. muzikui KAZIMIERUI KAVALIUSKUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai p. Onai Kavaliauskienei ir dukrai dr. Rūtai Kavaliauskaitei.

ALK Kultūros Draugija

A. † A. KAZIMIERUI KAVALIUSKUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai Onai Kavaliauskienei ir dukrai dr. Rūtai Kavaliauskaitei ir kartu liūdimė.

A. ir Z. Mauragiai

Nijolė ir Kastytis Stašioniai

MELBOURNAS

A. † A.

Bronius Brantas

Pasirenkant

Mažo Prancūzijos miestelio senas ir šventai parengtas klebonas, pasijutęs prastai, kreipiasi į savo gerą bičiulį gydytoją.

— Reikalingas jums ilgesnis pilsnis. Reikalas labai rimtas. Privalote mažiausiai trim mėnesiams išvažiuoti į Šveicariją, — pataria gydytojas.

— Betgi tai neįmanoma, nes aš esu reikalingas savo parapijiečiams.

— Žinau, bet jums privaloma pasirinkti: Šveicariją, ar dangų...

— Na, gerai, važiuoju Šveicariją, — nenorom sutinka klebonas.

Rugpiūčio 9 d. Prince Henry ligoninėje mirė Bronius Brantas, 67 m. amžiaus. Palaidotas New Cheltenham kapinėse rugpiūčio 12 d.

Brantas kilęs iš Kybartų. Dirbo geležinkelio ir nuo jaunų dienų priklausė Šaulių Sąjungai. Išėmė paraplūo ir gydytojo sanatorijoje. Po tos ligos jau gavo pensiją ir ramiai gyveno. Pajuto vėl skausmą šone ir buvo rasta, kad kepenys genda. Apie 10 savaitių kankinosis ligoninėje ir taip užmerkė akis.

Liko jo našlė žmona Petronėlė, duktė Anelė su vyru — Bunevičiais, sūnus Vytautas su šeima, o taip pat trys seserys su šeimomis — Ona Levašienė, Sofija Sarpalienė, Valerija Balčiūnienė. Jos gyvena Adelaidėje, bet dalyvavo laidotuvsė. Liko būrys taip pat anūkių. Laidotuvsė dalyvavo melbourniškai anūki, dukters Anelės ir sūnaus Vytauto vaikai — Regina, Ričardas, Astrida, Joana, Danguolė.

Amžiną jam atilsį!

BRISBANE

Šaunios Irenos Luckaitės vestuvės

Neskaitytoji Brisbanės lietuvių kolonijoj vestuvės tampa ne vien tik šeimos, bet ir visos kolonijos šventė. Taip ir šeštadienį, rugpiūčio 9 d., po pietų susirinko ir St. Mary's, South Brisbane, bažnyčia žmonių, kaip sekmadienį. Atvykus jauniems — Irenai Luckaitei ir Ron Hammond'is Mornington, Vic. vestuvių apeigas atliko, šv. Mišias atlikė ir jaunųjų pamokė pasakė Brisbanės lietuvių kapelionas kun. dr. P. Bačinskas. Per pamaldas darniai giedojo Brisbanės bažn. choras, vadovaujamas Kl. Stankūno. Ypatingai iškilmingai skambėjo tradicinė vestuvių giesmė Veni Creator. Šiose pamaldose naujiena ir jaunajai staugmena buvo Brisbanės mergaičių moderniškos giesmės lietuviškai, pritariant gitaroms ir mandalinai. Irena labai mėgsta gitarą ir pati nuolatos pasirodydavo lietuvių paruošimuose su savo sesute Vale su gitara. Todėl brisbanietės mergaitės ir paruošė trejetą giesmių, kurias išpildė darniai ir skoningai. Giesmės vadovauja O. Andriulytė, gitaromis grojo O. Andriulytė, J. Andriulis, R. Kviecinskaitė, M. ir J. Žiukelytės ir mandalina — R. Žiukelės. Giesmių organizatorius kun. dr. P. Bačinskas.

Vestuvių vaišės vyko Rusų salėje Otus St., Woolongabba. Prie skoningai papuoštų ir gausiai valgiais apkrautų stalų susėdo per 120 australų ir lietuvių svečių. Puotos vadovas V. Stankūnas sumaniai ir gyvai pravedė sveikinimus ir kalbas. Iš Lietuvos jaunosios sveikino telegrama Irenos gimnaitė. Raštu sveikino kun. Butkus ir p. Narušis iš Sydnėjus. Žodžiu sveikino kun. dr. P. Bačinskas, V. Kaciūnas, Brisbanės Apyl. Vald. pirmininkas, Kl. Stankūnas — Choro vardu, R. Platkauskienė — skautų vardu. Toliau kalbėjo J. Platkauskas, Luckaus kaimynai australai, L. Luckus, jaunojo tėvas Mr. Hammond. Už sveikinimus ir gausias dovanas padėjo jaunasis ir vyriausias pabrolis

MELBOURNAS

PRANEŠIMAS

Soc. Globos Moterų D-jos Valdyba Melbourne prašo jai pranešti apie naujai susirigusius tautiečius, kad V-bos narės galėtų aplankyti kiekvieną susirgusį, gultinį ligoninėje ar namuose. Skambinti telef. 874 6410 — p. Nagulevičienė arba 42 2367 — p. Šeikienei.

Melbourne Socialinės Globos Moterų Draugija

Rugpiūčio 23 d. 7 val. vak., t. y. ateinančių šeštadienį, Douro St., North Geelong

GEELONGO CHORO VALDYBA RUOSIA

KAUKIŲ BALIŲ

Trys geriausios kaukės premijuojamos.

Gros geras orkestras. Veiks bufetas su užkandžiais ir gerimais.

Maloniai kviečiame visų apylinkių tautiečius atsilankyti šiame mūsų rengime.

Geelongo Choro Valdyba

ADELAIDE

Susipažinimo popietė

Adelaidė, liepos 27 d. Pabaltiečių Moterų Sąjungos Valdyba, kurios pirmuosius žingsnius — apjungti pabaltietes ir pralaužti sieną, skiriančią mus nuo įtakingų australų — su pasigėrėjimu minėjo spauda, šį kartą Lietuvių Katalikų Centro salėje suruošė popietę, kurią buvo sukvietos visos trijų Pabaltijo tautų Adelaidėje veikiančių organizacijų valdybos ir kurios Pabaltiečių Moterų Sąjunga prisistatė kaip nauja ir aiški tikslų organizacija.

Prisistatymo žodį tarė sąjungos pirmininkė p. E. Dainienė, gražiai paruoštoje ir perduotoje kalboje pasveikindama viešniais ir svečius ir supažindinusi juos su sąjungos siekiais.

Trumpoje programoje mūsų socialistė p. G. Vasiliauskienė, akomponuojant p. N. Masulyteit, nuotalkingai padainavo Agūnėles ir Upėtekį, du šokius pašoko latvių šokėja ir gitarai pritariant padainavo esčių duetas. Vynas, kava; įvairūs kepiniai ir tortai popietę paverė tikromis valėmis, o susirinkusių pokalbiuose visur buvo reiškiamas džiaugsmas, kad pagaliau pabaltietės moterys padavė vienos kitoms rankas ir stojo bendran darban propaguoti savo pavergtų tėvynių vardus, juos nešti į australų tarpą, jiems priminti, kad prie Baltijos trys tautos laukia laisvės, kad jos čia kalba ir už tuos milijonus moterų, kurios, užlietos didžiosios neteisybės, negali pratariti žodžio.

Popietėje dalyvavęs buvęs Latvijos karo ataše Berlyne rašytojas A. Tlensners, kuris gyvendamas Švedijoje dabar lanko laisvuose Vakaruose pasklidusius latvių, ypatingai šiltais žodžiais išgyrė susiorganizavusias, pabaltietes Adelaidėje ir žadėjo jas statyti pavyzdžiu jankomuose kraštuose.

Ne tik Moterų Sąjungos Valdyba, ne tik jos pirmininkė p. E. Dainienė, bet ir popietėje dalyvavęs gausus lietuvių būrys pasigedo eilės organizacijų valdybų ir atstovų. Kodėl? — klausimas savaime iškyla. Kodėl ignoruojama (ar boikotuojama) sąjunga, kuri ir gitarai trispalvę nešdama išsena į solidarinių trijų tautų darbą? Argi patriotinis darbas yra tik kažkokių išrinktųjų privilegija? Ar tai yra precedentas lietuviško džentelmeniško moterims? pp.

ADELAIDE

Moterys

Visos Vyties komandos užgesitavo laimėjimus.

Vytis I - South Adelaide 30 - 28

Mūsų moterys turėjo sunkias žaidynes su savo priešinėmis, nes pirmame kėlinyje netenka gynybos Virginijos Juciūtės, kuri sunkia pasinarino koją ir laikinai turės paimti atostogas nuo krepšio. Jos vietą užėmė K. Stalbatė.

Priešinėms vyraujant per išlištą žaidimą, lietuvaitės kovingai sužaidė paskutinėse minutėse, ir rezultatui keičiantis į vieną ir kitą pusę, paskutinėse sekundėse rezultatai esant po 28, 14 m. jaunoji Kristina Stalbatė laimėjo lietuvaiteis žaidynes savo ilgų metimų, kuris davė dviejų taškų pergalę Vyties komandai.

Daugiausia taškų pelnė ir geriausiai sužaidė Gina Krivickaitė 13.

Vytis II - United Church II 40 - 23

Vyties antroji moterų komanda turėjo lengvą pergalę.

Jaunės žemiau 16 m.

Vytis - W. Adelaide I 19-18 (5-10)

Ir vėl kaip paprastai bloga pradžia. Tolimi metimai visai nesėkmingi, mūsų zonos gynėja pušėta, bet aiškiai matosi, kad priešinėms gudriai žaidžia. Antros kėlinys — naujas žaidimas, žmogus žmogų dengimas ir spaudimas priešinėlių nuo kamuolio išmetimo į žaidynes mūsų rezultatais pamažu gerėja ir mergaitės pasidare linksmesnės. Sąžiningai kovodamos lietuvaitės rezultatyviai išlaikė apylygiai ir tik Stalbatės baudos įmetimas paskutinėje sekundėje davė laimėjimą Vyties mergaitėms, kuris buvo ketvirtas iš eilės prieš stiprias priešines. Visos mergaitės gerai žaidė, bet Jūra Juciūtė gerai nuimdavo kamuolius ir, mano nuomone, buvo geriausia Vyties žaidėja aikštėje. Taškus pelnė: R. Sholtze 4, R. Ig natavičiūtė 4, A. Stalbatė 4, K. Stalbatė 5.

Jauniai žemiau 18 m.

Vytis-United Church 100-22 (40-19)

Mūsų jauniai jau ne pirmą kartą pasiekia gerų rezultatų, nes jie jau yra pusėtinai gerai išreniruoti.

A. L. K. F. VALDYBA MALONIAI KVIEČIA VISUS ATSLANTYTI Į RUOSIAMĄ

TĖVIŠKĖS AIDŲ GRANDIOZINIŲ METINIŲ BALIŲ

įvykstantį š. m. rugsėjo 12 d., penktadienį, BRUNSWICK TOWN HALL

• Geras orkestras. • Įdomi programa. • Padengti stalai. • Gėralų bufetas.

Pakvietimai gaunami sekmadieniais prie bažnyčios pas p. V. Ziogą arba užsakomi telef. 45 6266 šokiadieniais po 9 val. vak., o savaitgaliais bet kuriuo laiku. Pakvietimus išgity galimai anksčiau, nes baltiaus šeimininkės nori iš anksto žinoti svečių skaičių.

Įėjimas \$ 3.50, moksleiviams ir pensininkams — \$ 2.00.

Pradžią 8 val. vak. Pabaiga 1.30 val. ryto.

SPORTAS

ADELAIDE

Moterys

ti J. K. Jaunučio ir dabar tik nuo jų pačių gabumų priklauso puikūs rezultatai. Vienas iš jaunių žaidėjų — A. Pauliukevičius, turi taiklų ranką ir dažniausiai komandai pelno daugiausia taškų. Aleksas Jaunutis, turėdamas daugiausia patyrimo per eilę metų, yra nepaaimomas komandos gynėjas, ir jeigu šioji komanda išsilaukys kartu ateity, klubui nebus vargo sudaryti Adelaidės vyrų krepšinio rinktinę, kuri atstovautų sporto šventėse.

Siose žaidynėse taškus pelnė: A. Pauliukevičius 36, A. Jaunutis 20, A. Talankas 16, J. Vacchia ni 17, K. Pauliukevičius 11.

Naujas Tėvų Komitetas

Rugpiūčio 3 d. Lietuvių Namuose Adelaidės Lietuvių Sporto Klubo "Vytis" Valdyba buvo sušaukus metinį Vyties klubo tėvų susirinkimą. Po klubo pirmininko J. Jaunučio trumpo pranešimo prie kavutės buvo diskutuojama klubo reikalais. Naują Tėvų Komitetą sudaro: p.p. V. Skobeika — pirm., Krivickienė — vicepirm., Jucius, J. Jarusevičius, Reivytis, Grigonis, Stauginė, Skobeikienė, Reivytienė.

Susirinkimas buvo neblogai pavykęs, nes daugumas tėvelių jau te pareigai atvykti ir diskutuoti esamą klubo padėtį bei jo ateitį.

Edas

Sužieduotuves nutraukus

— Kodėl pats ir paties išrinktoji mergina nutraukė savo sužadėtuotųjų sutartį?

— Todėl, kad mudu esame užsispyrėliai ir negalime susitarti, kuris kurį labiau mylime.

Jis žino...

— Iš mano senamadiško automobilio daug kas juokiasi. Bet, ar man patiks, kad nuo pirmos dėmos iki dabar dar nė vieno cento nesu sumokėjęs už jo remontą.

— Žinau, nes jau nė vienas garasas jo netaiso.

Ligoninėje

Gydytojas gražuolei slaugė: — Reikėtų šioje perkelti į moterų skyrių, nes tėvų palatoje beveik visi pacientai ėmė sirgti nemiga.